

Sygn. akt III RC 67/18

1) WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2019 r.

a.a. Sąd Rejonowy w Brodnicy Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

a.b. Przewodniczący: SSR Marzena Sirokos

Protokolant: st. sekr. sądowy Milena Jastrzemska

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2019 r. w Brodnicy

sprawy z powództwa T. J.

przeciwko małoletnim M. i K. rodz. J. zastąpionym przez matkę D. J.

o obniżenie alimentów

1) oddala powództwo,

2) nie obciąża powoda kosztami procesu w tym nieuiszczoną opłatą sądową, przejmując je na rzecz Skarbu Państwa.

Sędzia: /-/ M. S.

Sygn. akt III RC 67/18

UZASADNIENIE

Powód T. J. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych w dniu 25 października 2016r. wyrokiem zaocznym wydanym w sprawie III RC 113/16 przez Sąd Rejonowy w Brodnicy na rzecz małoletnich K. i M. rodzeństwa J. z kwot po 500 zł miesięcznie na każdego z nich do kwot po 200 zł na każde dziecko, tj. łącznie 400 zł. Ponadto wniósł o zwolnienie go z opłat sądowych.

Uzasadniając tak zajęte stanowisko wskazał, że od 9 sierpnia 2017 roku przebywa w zakładzie karnym i nie jest obecnie w stanie płacić alimentów w wysokości 1000 zł miesięcznie ponieważ pracuje w jednostce penitencjarnej od 22 grudnia 2017 roku, ale po odciążeniu należności przez Komornika pozostaje mu kwota 200 zł miesięcznie.

D. J. - reprezentująca małoletnich pozwanych w odpowiedzi na pozew o obniżenie alimentów wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Ustosunkowując się do zarzutów i twierdzeń zawartych w pozwie, D. J. wskazała, że aktualnie zamieszkuje sama wraz z małoletnimi pozwanymi i nie jest nigdzie zatrudniona, nie prowadzi również żadnej działalności gospodarczej. Oświadczyła, że obecnie korzysta ze stałej pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy (...), z którego regularnie otrzymuje zasiłki dodatkowe w wysokości ok. 400 zł miesięcznie. Oprócz tego jej dochód stanowią alimenty przyznane na dwoje dzieci w wysokości 1000 zł miesięcznie oraz świadczenie 500+ na dwoje dzieci co łącznie daje kwotę 1000 zł. Ponadto otrzymuje ona świadczenie rodzinne w wysokości 240 zł miesięcznie. Łączny miesięczny dochód matki małoletnich pozwanych wynosi 2640 zł. W dalszej części uzasadnienia D. J. przedstawiła szczegółowo jak wyglądają jej miesięczne wydatki. I tak czynsz za mieszkanie wynosi 1000 zł miesięcznie, do tego dochodzą opłaty eksploatacyjne (śmieci, woda, prąd, telefon, telewizja) co daje kwotę 460 zł miesięcznie. Ponadto ponosi comiesięczne wydatki z tytułu uczęszczania

syna do przedszkola w wysokości 250 zł, oraz córki do szkoły w kwocie 50 zł. Do tego dochodzi zakup lekarstw, witamin – 100 zł, odzieży, gazu – 100 zł. Na jedzenie i niezapowiedziane wydatki pozostaje niewielka kwota w wysokości niespełna 700 zł miesięcznie na trzy osoby. W ocenie matki małoletnich pozwanych obecna wysokość alimentów jest odpowiednia i jednocześnie niezbędna, aby zapewnić małoletnim pozwanym godne życie.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód T. J. i matka małoletnich pozwanych D. J. są małżeństwem. Ze związku tego w dniu 8 grudnia 2010 roku w B. urodziła im się córka M. J., a w dniu 19 marca 2013 roku w B. syn K. J..

(dowód: odpisy zupełne aktów urodzenia – k. 5-6 akt sprawy III RC 113/16 tut. Sądu).

Małżeństwo powoda i matki małoletnich pozwanych nie układało się i dlatego D. J. w dniu 22 kwietnia 2016 roku wyprowadziła się od powoda i wraz z dziećmi najpierw zamieszkała u swoich rodziców, a następnie już samodzielnie wynajęła mieszkanie, w którym zamieszkuje do chwili obecnej.

Matka małoletnich powodów w dniu 10 czerwca 2016 roku złożyła w tut. Sądzie pozew o alimenty na rzecz małoletnich.

Wyrokiem zaocznym z dnia 25 października 2016 roku wydanym w sprawie III RC 113/16 utrzymanym w całości wyrokiem z dnia 26 czerwca 2017 roku Sąd Rejonowy w Brodnicy zasądził rentę alimentacyjną należną od T. J. na rzecz małoletnich powodów K. i M. rodzeństwa J. w kwotach po 500 zł (pięćset złotych) miesięcznie na każdego z nich tj. w łącznej kwocie 1000 zł (jeden tysiąc złotych) miesięcznie płatną z góry do dnia 15-tego każdego miesiąca do rąk matki małoletnich powodów – D. J. poczynając od dnia 1 lipca 2016 r. z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia w terminie płatności którejkolwiek z rat.

D. J. 23 czerwca 2016 roku złożyła także w tut. Sądzie pozew o ustanowieniem przez sąd rozdzielności majątkowej. Sąd ustosunkowując się do jej żądania wyrokiem z dnia 27 lutego 2017 roku wydanym w sprawie III RC 123/16 ustanowił rozdzielność majątkową pomiędzy małżonkami D. J. nazwisko rodowe P. i T. J., którzy zawarli związek małżeński w dniu 30 października 2010r. w B. zarejestrowany przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w B. za numerem (...) z dniem 23 czerwca 2016r.

(dowód: wyrok z dnia 25 października 2016 oraz wyrok z dnia 26 czerwca 2017 roku wydane w sprawie III RC 113/16 – k. 32, 62 akt sprawy III RC 113/16 tut. Sądu, wyrok z dnia 27 lutego 2017 roku wydany w sprawie III RC 123/16 – k. 47 akt sprawy III RC 123/16 tut. Sądu).

Na dzień orzekania w sprawie o alimenty w roku czerwcu 2017:

Rodzice małoletnich w dniu 22 kwietnia 2016 roku rozstali się i D. J. wraz z małoletnimi pozwanymi wyprowadziła się od powoda zamieszkując u swoich rodziców.

Starsze z dzieci M. J. miała wówczas niespełna siedem lat, a młodszy K. J. miał 4 lata. Matka małoletnich pozwanych miała 25 lat i nie posiadała zawodu. Wraz z dziećmi zamieszkiwała u swoich rodziców. Z uwagi na trudną sytuację rodzinną spowodowaną brakiem porozumienia z nadużywającą alkoholu matką rozważała możliwość samodzielnego wynajęcia mieszkania jednak nie dysponowała środkami na ten cel i zmuszona była pozostać w mieszkaniu rodziców. Nie posiadała zatrudnienia i utrzymywała się wraz z małoletnimi ze świadczenia 500 + na dwoje dzieci, świadczenia rodzinnego oraz alimenty. Miesięcznie otrzymywała około 2300 zł. Była zarejestrowana jako osoba bezrobotna bez prawa do zasiłku, ale z uwagi na brak zawodu i doświadczenia nie mogła znaleźć zatrudnienia. K. pozostawał pod jej opieką, a M. od września 2017 roku rozpoczynała naukę w klasie I szkoły podstawowej, a K. rozpoczynał edukację w przedszkolu. Małoletni pozwani byli zdrowymi dziećmi, pozostawali jednak pod stałą opieką specjalistycznej poradni laryngologicznej oraz ortodontycznej.

Matka małoletnich pozwanych posiadała długi, które zaciągnęła w czasie trwania związku wraz z powodem. Zawierała z bankami ugody, w których zobowiązywała się do regularnego ratalnego regulowania powstałych obciążeń. Oprócz tego nałożono na nią grzywnę w wysokości 500 zł.

Powód T. J. miał wówczas 31 lat, z zawodu był piekarzem. Wynajmował mieszkanie, za które uiszczał 800 zł tytułem czynszu i opłat za media. Nie posiadał żadnego majątku, był osobą bezrobotną, utrzymywał się z prac dorywczych, z których otrzymywał wynagrodzenie w wysokości ok. 1000 zł. Ponościł koszty dojazdu do pracy w wysokości 150 zł miesięcznie, na jedzenie wydawał ok. 400 zł miesięcznie, do tego dochodził zakup leków na nadciśnienie w wysokości 100 zł miesięcznie. Podejmował chwilowe zatrudnienia np. w C., ale po kilku dniach pracy szedł na zwolnienie lekarskie. Z uwagi na przestępstwa, których się dopuścił został skazany na karę pozbawienia wolności, której wykonywanie rozpoczął w dniu 8 sierpnia 2017 roku. Nie interesował się losem małoletnich, niełożył na ich utrzymanie.

Na dzień dzisiejszy:

Obecnie powód T. J. ma 34 lata, z zawodu jest piekarzem. Nie posiada żadnego majątku, ani oszczędności. W dalszym ciągu przebywa w jednostce penitencjarnej, gdzie odbywa karę pozbawienia wolności. Koniec kary przewidziany został na 31 października 2020 roku. Jest zatrudniony odpłatnie w zakładzie karnym i z tego tytułu otrzymuje comiesięcznie wynagrodzenie w wysokości ok. 1500 zł miesięcznie. Komornik odciąga mu z uposażenia należności alimentacyjne, których nigdy nie regulował dobrowolnie. Po potrąceniu alimentów pozostaje mu kwota 200 zł. Jednostka penitencjarna gwarantuje mu, wyżywienie, oraz inne niezbędne środki, a ponadto opiekę lekarską.

Powód w dalszym ciągu choruje na nadciśnienie. Ponadto od jakiegoś czasu choruje na depresję. Przyjmuje leki. W trakcie pobytu w zakładzie karnym wszelkie niezbędne leki otrzymuje za darmo. T. J. parał się wyłudzeniem telefonów za co finalnie został skazany. Z tego tytułu posiada zadłużenie, do zapłaty pozostała mu grzywna w wysokości 1250 zł. Posiada także zadłużenie w funduszu alimentacyjnym na kwotę 20 000 zł.

Małoletni pozwani wraz z matką od października 2018 roku zamieszkują w wynajmowanym mieszkaniu. D. J. z uwagi na rozwijający się konflikt z uzależnioną od alkoholu matką oraz brakiem warunków do właściwego rozwoju dla dzieci postanowiła wynająć samodzielne mieszkanie i wyprowadzić się z dziećmi od rodziców.

D. J. ma obecnie 27 lat, nie posiada zawodu. W dalszym ciągu pozostaje osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku. Siebie i dzieci utrzymuje z zasiłku 500+, który otrzymuje na dwoje dzieci, świadczenia rodzinnego oraz zasądzonych na dzieci alimentów. Regularnie korzysta z Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w B., gdzie otrzymuje zasiłki celowe w wysokości 160 zł miesięcznie oraz wyżywienie w formie talonów żywnościowych o wartości od 100 do 240 zł miesięcznie. Miesięczny dochód rodziny wynosi ok. 2640 zł. D. J. ponosi comiesięczne wydatki związane z wynajmowanym mieszkaniem w wysokości 1000zł z tytułu opłaty za czynsz. Do tego dochodzą koszty zakupu wody, prądu oraz opłata za śmieci. Koszt energii elektrycznej kształtuje się na poziomie 150 zł, woda 90 zł, śmieci 70 zł oraz telewizja 30 zł. Małoletnia pozwana w szkole ma elektroniczny dzienniczek szkolny, a do jego obsługi niezbędny jest internet, którego miesięczny koszt kształtuje się na poziomie 70 zł.

Małoletnia pozwana M. J. ma obecnie 9 lat i uczęszcza do szkoły podstawowej, a małoletni pozwany ma lat 6 i uczęszcza do przedszkola, którego miesięczny koszt kształtuje się na poziomie 250 zł miesięcznie. Małoletni nie chorują, są zdrowymi dziećmi. D. J. ponosi koszty związane z uczęszczaniem córki do szkoły, choćby takie jak koszt zakupu wyprawki szkolnej, składki, wycieczki. Dzieci rosną i potrzebują wymiany odzieży oraz butów, imprezy okolicznościowe w szkole i przedszkolu.

Do tego dochodzi zakup lekarstw na przeziębienie, witamin – 100 zł, odzieży, gazu – 100 zł. Na jedzenie i niezapowiedziane wydatki pozostaje niewielka kwota w wysokości niespełna 700 zł miesięcznie na trzy osoby.

(dowód: zeznania powoda T. J. – k. 57-57v, zeznania matki małoletnich pozwanych D. J. – k. 67-67v, dowody z dokumentów w postaci: zaświadczenia – k. 2, decyzji z (...) w B. – k. 21-29, 60-66 zawiadomienia – k. 30, pisma z Zakładu karnego w G. – k. 34 oraz dokumentów z akt sprawy tut. Sądu o sygn. III RC 123/16 oraz III RC 113/16).

Sąd uznał za wiarygodne zeznania stron w zakresie, w jakim znajdują one odzwierciedlenie w dokonanych powyżej ustaleniach faktycznych, bowiem w tym zakresie są one przekonujące i nie pozostają w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Zeznania stron w zasadniczych kwestiach stanowiących podstawę dokonanych ustaleń faktycznych nie pozostawały ze sobą w sprzeczności. Ponadto znajdowały one potwierdzenie w powołanych wyżej dowodach z dokumentów. Spór pomiędzy stronami sprowadzał się głównie do kwestii zasadności żądania powoda co do obniżenia alimentów w przedmiotowej sprawie, a rozstrzygnięcie tej kwestii jest obowiązkiem Sądu. Co do dowodów z dokumentów wskazanych wyżej Sąd nie dopatrył się okoliczności mogących budzić wątpliwości co do ich prawdziwości.

Zapadłymi wyrokami z których Sąd przeprowadził dowód Sąd był związany.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Przesłanką obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec dziecka jest niezdolność dziecka do samodzielnego utrzymania się. Obowiązek ten ciąży na obojgu rodzicach.

Przepis art. 135 § 1 kro stanowi, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. W myśl paragrafu 2 tego artykułu wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Natomiast zgodnie z przepisem art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany umowy bądź orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. W orzecznictwie wskazuje się, że zmiana stosunków to istotne zmniejszenie lub ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji albo istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Skutkiem takich zmian jest potrzeba skorygowania zakresu obowiązku alimentacyjnego.

Dokonując oceny zasadności żądania pozwu w okolicznościach przedmiotowej sprawy uznać należy, iż nie ma najmniejszych nawet podstaw do jego uwzględnienia co do obniżenia obowiązku alimentacyjnego wobec małoletnich pozwanych M. i K. rodz. J. z dotychczasowej kwoty 1000 zł miesięcznie do kwoty 400 zł miesięcznie. Na powyższą ocenę złożyły się okoliczności zaistniałe zarówno po stronie zobowiązanego do płacenia alimentów wskazane szczegółowo wyżej w stanie faktycznym jak i okoliczności wskazane przez matkę małoletnich pozwanych.

Sąd porównując warunki osobiste powoda oraz małoletnich pozwanych i ich matki uznał, że nie nastąpiła taka zmiana stosunków, która spowodowałaby konieczność zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Zaznaczyć w tym miejscu należy, że obniżenie alimentów w tym wypadku spowodowałoby, iż matka małoletnich pozwanych nie była by w stanie zapewnić ich podstawowych potrzeb.

Odbywanie kary pozbawienia wolności nie jest okolicznością samą w sobie uzasadniającą obniżenie alimentów na małoletnie dzieci.

W tym względzie Sąd przyznał racje matce pozwanych. Powód jako zobowiązany do płacenia alimentów winien wykorzystywać swoje wszystkie możliwości zarobkowe a ewentualne zadłużenie spłacić po opuszczeniu zakładu karnego.

D. J. nie ma takich możliwości zarobkowych jak powód gdy opuści zakład a także pracując obecnie, gdyż pozwana posiada znacznie uboższe doświadczenie zawodowe, nie ma żadnego zawodu, a ponadto pod jej opieką pozostaje dwoje małoletnich co znacznie ogranicza możliwość podjęcia pracy, nie mniej jednak w ocenie Sądu efektywnie wykorzystuje swoje umiejętności i stara się zaspokajać potrzeby małoletnich przy dość skromnym budżecie zwracając się z prośbą o pomoc choćby do (...) w B.. Sąd oceniając zasadność żądania pozwu w przedmiotowej sprawie brał pod uwagę złożoną sytuację rodzinną stron i w tym kontekście dokonywał porównania sytuacji finansowej tych rodzin. Tak naprawdę w tym co strony przedstawiły to ich dochody nie uległy dużej zmianie od czasu orzekania w 2017 roku. W ocenie Sądu matka małoletnich rzetelnie określiła jakie ponosi wydatki i ile starań osobistych czyni opiekując się swoim dziećmi. Co do powoda wskazać należy, że z uwagi na pobyt w izolacji nie czyni on żadnych osobistych starań w wychowaniu małoletnich, a cały ciężar przypadał w tym zakresie matce małoletnich. W tych okolicznościach winien on łożyć na utrzymanie małoletnich.

Mając powyższe na uwadze na mocy cytowanych przepisów Sąd w punkcie 1) wyroku oddalił powództwo o obniżenie alimentów a w punkcie 2 nie obciążył powoda kosztami procesu w tym nieuiszczoną opłatą sądową, przejmując je na rzecz Skarbu Państwa.

Sędzia: /-/ M. S.